
**List Otwarty Stowarzyszenia Przyjaciół
Międzynarodowego Ruchu ATD Czwarty Świat w Polsce
do kandydatów do Parlamentu**

**Po obchodach Międzynarodowego Dnia
Walki z Ubóstwem, 17 października 2007**

***« Tam, gdzie ludzie są skazani na życie w nędzy,
Prawa Człowieka są łamane.
Jednoczenie się dla ich poszanowania
jest najświętszym obowiązkiem . »***

Ojciec Józef Wrzesiński, 1987

Tekst wyryty na 35 Płytach na całym świecie,
a od wczoraj także w sercu Kielc.

Drodzy Kandydaci,

Wczoraj, w prawie 200 miastach i wioskach w Polsce, ludzie zgromadzili się, by uczcić 20. Międzynarodowy Dzień Walki z Ubóstwem. Było to możliwe dzięki zaangażowaniu Rzecznika Praw Obywatelskich oraz pracowników jego biura. Ta pierwsza ogólnopolska mobilizacja jest silnym sygnałem, że obywatele oczekują pełnego zaangażowania od swoich przedstawicieli w Sejmie.

Wolontariusze i przyjaciele naszej organizacji uczestniczyli w działaniach w Warszawie, Kielcach, Poznaniu, Górnicy i Strzelcach Opolskich, a także w Paryżu i Berlinie.

Wzięliśmy udział w kilku wydarzeniach i chcielibyśmy przedstawić propozycje, które mogą być inspiracją w Państwa pracy w Sejmie podczas kolejnej kadencji.

Po pierwsze chcielibyśmy zaprosić Państwa do wspierania Biura Rzecznika Praw Obywatelskich w jego zaangażowaniu na rzecz Międzynarodowego Dnia Walki z Ubóstwem oraz pomocy w koordynowaniu różnego rodzaju przedsięwzięć, jednoczących ludzi z różnych środowisk. Z naszego punktu widzenia, Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich jest odpowiednim organem do pełnienia tej roli, bowiem jedną z głównych idei Międzynarodowego Dnia Walki z Ubóstwem jest włączanie praw człowieka w publiczną debatę na temat rozwoju, a także promowanie udziału obywateli w życiu

społecznym oraz umacnianie społeczeństwa obywatelskiego, jako kluczowych narzędzi potrzebnych do przestrzegania praw człowieka oraz eliminacji ubóstwa¹.

Chcielibyśmy zaproponować Państwu przeanalizowanie trzech postulatów, które mogą być częścią ramowych założeń w Państwa pracy na rzecz walki z ubóstwem:

1. Stworzenie podstaw prawnych dla długotrwałej, konsekwentnej i globalnej polityki walki z wykluczeniem społecznym i skrajnym ubóstwem. Powinny się one opierać na poszanowaniu ludzkiej godności i dostępie do fundamentalnych praw (mieszkanie, minimum socjalne, edukacja, zdrowie, rodzina i kultura, dostęp do rynku pracy i szkoleń).
2. Włączenie w proces tworzenia każdej nowej ustawy, analizy jej skutków na sytuację ludzi biednych („poverty impact statement” po angielsku). Każdy projekt nowej ustawy powinien być oceniany i ewaluowany w odniesieniu do jego wpływu na najbiedniejsze osoby i rodziny w kraju.
3. Praca nad punktami 1 i 2 powinna odbywać się w partnerstwie z osobami żyjącymi w ubóstwie oraz organizacjami, w których się łączą. Stworzenie inter-parlamentarnej grupy zrzeszającej posłów z różnych partii, która regularnie spotykałaby się i pracowała z organizacjami pozarządowymi oraz ludźmi doświadczającymi ubóstwa, daje możliwość takiej współpracy.

W trakcie dyskusji, które miały miejsce w ciągu ostatnich dni podczas różnych konferencji, chcielibyśmy również zaakcentować zagadnienia:

a) Zbyt często „brak meldunku” jest problemem dla najbiedniejszych. Mamy w pamięci wiele przykładów z codziennego życia rodzin i osób żyjących w nędzy (w zakresie dostępu do edukacji, rynku pracy, wsparcia) i zachęcamy do dokonania oceny wpływu systemu meldunkowego na najbardziej wykluczonych obywateli. Jak możemy przekształcić obecny system, aby ułatwić codzienne życie wielu osobom?

b) Dla najmłodszych obywateli ze środowisk zdefaworyzowanych miejskich oraz wiejskich potrzebne jest stworzenie takiej edukacji przedszkolnej, bezpłatnej i nastawionej na integralny rozwój dziecka i rodziny, która będzie dobrą podstawą do dalszej edukacji. Do tego niezbędne jest pełne zaangażowanie legislacyjne i finansowe państwa, co oznacza pomoc gminom i organizacjom pozarządowym, które się tym zajmują.

Na zakończenie chcielibyśmy zachęcić nowy Sejm do inspirowania się w jego pracy tekstem Apelu Solidarności, który został wczoraj popołudniu przedstawiony Sekretarzowi Generalnemu ONZ, Panu Ban Ki-moon. Został on podpisany przez blisko 1500 obywateli w Polsce i 150 000 na świecie.

W Apelu zatytułowanym „Wykorzenie skrajnego ubóstwa drogą do pokoju - Deklaracja Solidarności” obywatele wyrażają swoją solidarność.

---

¹Fragment Raportu Sekretarza Generalnego ONZ na temat dnia 17 października, Międzynarodowego Dnia Walki z Ubóstwem - Wrzesień 2006

JESTEM SOLIDARNY z tymi, którzy na całym świecie walczą o wykorzenie skrajnego ubóstwa.

PRAGNĘ PRZYCZYNIĆ SIĘ DO

poszanowania godności każdej osoby - przestrzegania równego dostępu do praw człowieka.

PRAGNĘ PODJĄĆ WSPÓLNE DZIAŁANIA na rzecz włączania osób żyjących w ubóstwie oraz w wykluczeniu w życie społeczne, a zwłaszcza w obchody Międzynarodowego Dnia Walki z Ubóstwem .

ZWRACAM SIĘ do obywateli, władz lokalnych i państwowych oraz do Organizacji Narodów Zjednoczonych o:

- **uznanie**, że to osoby najuboższe jako pierwsze podejmują walkę z ubóstwem.
- **włączenie** najuboższych w tworzenie i realizację projektów, które ich dotyczą oraz w proces ich oceny.
- **zaangażowanie się** w budowanie świata, w którym nie będzie nędzy; świata, w którym prawa do życia rodzinnego, do odpowiedniej pracy, do uczestnictwa w życiu społecznym, kulturalnym i politycznym będą przestrzegane.
- **poparcie** obchodów 17 października, tak, aby uczestnictwo osób żyjących w ubóstwie pozostało w centrum Międzynarodowego Dnia Walki z Ubóstwem.
- **uczestnictwo** na co dzień w dialogu pomiędzy władzami oraz osobami, które poprzez przeciwstawianie się skrajnemu ubóstwu dążą do pokoju.

Mamy nadzieję, że Deklaracja Solidarności podpisana przez tak wielu Polaków może być wsparciem dla pracy posłów, na rzecz radykalnego zmniejszenia zjawiska nędzy w naszym kraju.

Tym, którzy zostaną wybrani, ale również tym, którzy nie znajdą się w Parlamencie, chcielibyśmy życzyć jak najlepszych warunków skutecznej pracy w nadchodzących latach i zachęcić do działań związanych z walką z nędzą i wykluczeniem społecznym oraz umieszczeniem partnerstwa i konsultacji społecznych z najbiedniejszymi wśród Państwa priorytetów.

Z pozdrowieniami,

W imieniu wolontariuszy, przyjaciół, oraz osób walczących z ubóstwem, zebranych wokół Stowarzyszenia Przyjaciół Międzynarodowego Ruchu ATD Czwarty Świat w Polsce,

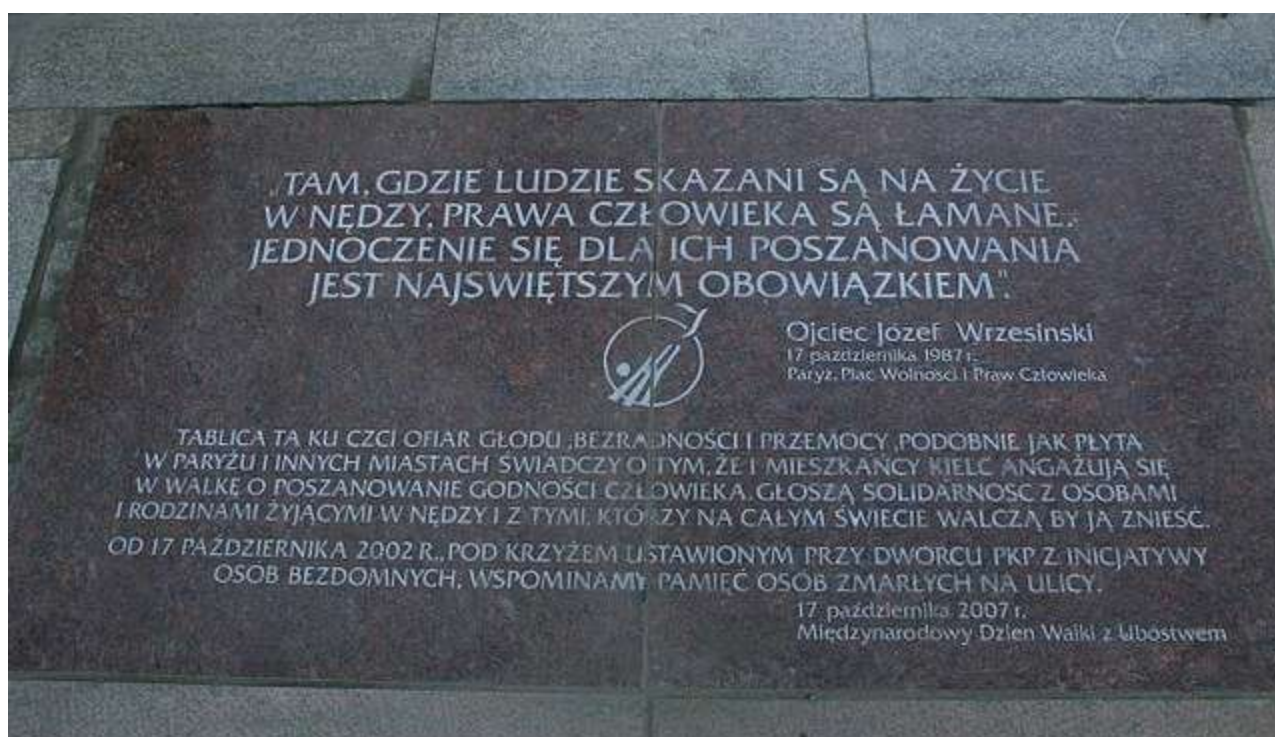
Anna Śleźnik, Prezes Zarządu
i **Pierre Klein**, Koordynator ATD Czwarty Świat w Polsce

P.S. Załączamy listę krajowych i zagranicznych znakomitości, które podpisały Apel oraz słowa ludzi którzy wiedzą co to znaczy żyć w nędzy wypowiedziane wczoraj podczas odsłonięcia Płyty Praw Człowieka w Kielcach.

„Apel Wykorzenie ubóstwa drogą do pokoju - Deklaracja Solidarności”

Wśród pierwszych sygnatariuszy apelu w Polsce są: **Ks. Andrzej Drapała**, Prezes Stowarzyszenia „Nadzieja Rodzinie”, Kielce - **Cezary Gawryś**, publicysta miesięcznika „Więź” - **Prof. Bronisław Geremek**, poseł Parlamentu Europejskiego - **Jolanta Grotowska-Leder**, profesor, Łódź - **Kazimierz Gurda**, Ksiądz Biskup pomocniczy Diecezji Kieleckiej, Kielce - **Jan Kułakowski**, poseł Parlamentu Europejskiego - **Ewa Kwiesielewicz**, Prezes Stowarzyszenia „Motyka”, Toruń - **Wojciech Lubawski**, Inżynier i Prezydent Miasta Kielce, Kielce - **Anna Machalica-Pułtorak**, Prezes Stowarzyszenia „Otwarte Drzwi”, Warszawa - **Maria Owczarska**, Prezes Towarzystwa charytatywnego św. Marcina, Warszawa - **Katarzyna Pisarska**, Przewodnicząca Forum Młodych Dyplomatów - **Komisja Dialogu Społecznego ds. Pomocy Najuboższym**, Miasto Warszawy - **Zbigniew Pisarski**, Prezes Zarządu Fundacji im. Kazimierza Pułaskiego - **Kamila Płowiec**, współzałożycielka Polskiego Komitetu Europejskiej Sieci Przeciwdziałania Ubóstwu, Warszawa - **Jarek Południkiewicz**, Prezes Stowarzyszenia na Rzecz Dostępnego Budownictwa, Poznań - **Barbara Radziejcz**, Prezes Ogólnopolskiego Związku Bezrobotnych, Elk - **Ewa Sadowska**, lingwista i koordynator programu EuroMI, Poznań - **Prof. dr hab. Piotr Sałustowicz**, Doradca Naukowy Rzecznika Praw Obywatelskich ds. społeczeństwa obywatelskiego i zagadnień społecznych, Warszawa - **Prof. Elżbieta Tarkowska**, socjologia ubóstwa, PAN - **Antoni Tercha**, Wiceprzewodniczący Stowarzyszenia Pomocy Wzajemnej "Barka" w Strzelcach Opolskich - **Wielisława Warzywoda-Kruszyńska**, profesor i socjolog, Łódź - **Stefan Wilkanowicz**, Przewodniczący Fundacji Kultury Chrześcijańskiej ZNAK .

Wśród zagranicznych znakomitości, które ostatnio podpisały deklarację są: **Micheline Belisle**, Komitet „Québec bez Ubóstwa”, Kanada - **Josep Borrel Fontelles**, były prezydent Parlamentu Europejskiego - **Boutros Boutros-Ghali**, były Sekretarz Generalny ONZ, Egipt - **S. Joan Burke**, Komitet Organizacji Pozarządowych ds. Społecznego Rozwoju (CONGO), Nowy Jork, USA - **Silvio Campana Zegarra**, rzecznik miejscowej ludności, Kusko, Peru - **Bracia Dardenne**, producenci filmowi, Belgia - **Miguel Angel Estrella**, pianista, założyciel « Music and hope », Ambasador Argentyny w UNESCO, Argentyna - **Daniel Genevois**, Amnesty International, Francja - **Nadine Gordimer**, Nagroda Nobla w dziedzinie literatury 1991, Afryka Południowa - **Stéphane Hessel**, współtwórca 1948 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Francja - **Fidelma Joyce**, rzeczniczka rządowej agencji ds. walki z ubóstwem, Irlandia - **Dalai Lama**, Tybet - **Frederico Mayor**, były dyrektor UNESCO, Prezydent Fundacji : Kultura a Pokój - **Egdar Morin**, filozof i socjolog , Francja - **Titinga Frederic Pacere**, prawnik w Międzynarodowym Trybunale Karnym dla Rwandy, Tanzania - **Joël Thoraval**, Rzecznik Praw Obywatelskich, Francja - **Cassam Uteem**, były Prezydent Republiki Mauritiusa - **Zinedine Zidane**, piłkarz, UNDP Ambasador walki przeciw ubóstwu

Płyta Praw Człowieka w Kielcach - 17 października 2007

Słowa ludzi, którzy wiedzą co to znaczy żyć w nędzy, wypowiedziane 17 października 07 podczas odsłonięcia Płyty Praw Człowieka w Kielcach

Po raz pierwszy gromadzimy się wokół tej płyty. Dotychczas miejscem naszych corocznych spotkań w dniu 17 października był dworzec PKP i Krzyż koło dworca. Na tablicy umieszczonej na krzyżu umieszczane są z roku na rok imiona tych, którzy od nas odeszli, którzy umierali czasem w samotności i w poniżeniu. Od dziś gromadzić będziemy się w dwóch miejscach. Nie zapomnimy o tych, którzy od nas odeszli, ale płyta ma nas kierować ku przyszłości. Jest symbolem wyjścia ku nowemu życiu.

Dziś wielu z nas czuje się wykluczonymi ze społeczeństwa z powodu biedy. To ci którzy mogą pracować tylko na czarno. To małżeństwa, które zbyt biedne nie przyznają się do wspólnego życia. To ludzie, którzy z powodu ubóstwa uwikłani są w kłamstwo, bo wyjawienie prawdy naraziłoby ich na nowe trudności i większą biedę.

To nie jest normalne. Jesteśmy przekonani, że może być inaczej. Szukajmy razem nowych dróg

Dziś znamy wielu ludzi, którzy nie wiedzą, że i oni mogą dać coś światu, lecz my widzimy ich bogactwo. Często, gdy byli dziećmi wzrastali w przekonaniu, że są gorsi od innych dzieci, byli krytykowani i poniżani. ani rodzina, ani szkoła ani dalsze otoczenie nie nauczyło ich zaufania do siebie i wiary.

My dorośli jesteśmy zbyt łatwo osądzani, gdy czujemy, że nie liczymy się dla nikogo i cierpimy z tego powodu, a tym bardziej cierpią dzieci.

To nie jest słuszne. Jesteśmy pewni, że może być inaczej. Szukajmy razem nowych dróg.

Znamy wszyscy tych, którzy cierpią z powodu przemocy i pogardy. Przemocy w rodzinie, przemocy w miejscach, gdzie z powodu biedy i ubóstwa musi się żyć. Bardzo trudno opowiadać o tych sprawach, a ci którzy o tym słyszą często nie rozumieją. Proponują rozwiązania, które są niewykonalne. Co zrobić, żeby osoby, które pragną zmienić taką sytuację mogły czuć się bezpiecznie i znaleźć tych, którzy rozumieją.

Jesteśmy przekonani, że jest to możliwe. Szukajmy razem nowych dróg.

Wiemy, że dziś wielu ludzi pragnie pomagać innym. Różne instytucje, miasta, państwa, inwestują pieniądze, żeby nasze życie się zmieniło, żeby biednym było lepiej. Niestety często mamy wrażenie, że nie znają oni, czy nie rozumieją naszych prawdziwych potrzeb. Znamy kogoś komu zaproponowano mieszkanie, ale tak zaprojektowane, że nie nadaje się do zamieszkania. Robi się coś dla nas, ale bez nas.

Jesteśmy przekonani, że może być inaczej. Szukajmy razem nowych dróg.

W ten dzień dla nas uroczysty, pragniemy powiedzieć publicznie, że my sami też robimy wiele, żeby pomagać sobie wzajemnie. Ale czy nasze wysiłki są zauważane? Czy ktoś wspiera naszą wzajemną solidarność. Często mamy wrażenie, że wielkie projekty, plany pracy, działania ekspertów łatwiej znajdują pomoc niż nasz codzienny wysiłek, by ludzie nie czuli się samotni, by nie stawali się coraz bardziej bezradni.

Jesteśmy przekonani, że możemy to zmienić jeżeli Pan Prezydent, administracja, służby publiczne, stowarzyszenia, organizacje, dorośli, młodzież, dzieci i wszyscy tak licznie tu zebrani, po prostu każdy z nas będzie uczestniczył w tworzeniu.

*****

www.atd.org.pl

Przyjaciół Międzynarodowego Ruchu ATD Czwarty Świat w Polsce, ul Paderewskiego 20, 25 004 Kielce
atdczwartyswiat@wp.pl, konto Millenium 38 1160 2202 0000 0000 73 46 95 69

Kontakt w Warszawie : Pierre Klein – pfklein@atd-fourthworld.org – 0505 222 609